

Wymagania edukacyjne z wiedzy o społeczeństwie dla klasy TRZECIEJ

IV Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Integracyjnymi

im. B. Krzywoustego – **ZAKRES ROZSZERZONY**

Zagadnienia	Wymagania na poszczególne oceny:				
	ocena dopuszczająca Uczeń:	ocena dostateczna Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, oraz:	ocena dobra Uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną, oraz:	ocena bardzo dobra Uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą, oraz:	ocena celująca Uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, oraz:
	2	3	4	5	6
I. Polityki publiczne – gospodarka i rozwój					
Temat lekcji: Polityki publiczne					
§ polityka publiczna § rodzaje polityk publicznych § zasady polityk publicznych § uczestnicy polityk publicznych § instrumenty realizacji polityk publicznych § etapy polityk publicznych	§ podaje przykłady polityk publicznych; § wskazuje przykłady świadczeń publicznych [usług społecznych, usług socjalnych]; § wymienia przykłady instrumentów polityk publicznych.	§ wyjaśnia, czym są polityki publiczne; § wymienia rodzaje polityk publicznych; § wymienia czynniki kształtujące polityki publiczne; § wskazuje główne zasady polityk publicznych w Polsce; § wymienia narzędzia/instrumenty umożliwiające realizację polityk publicznych; § podaje kryteria oceny programów publicznych.	§ omawia proces tworzenia i realizacji polityk publicznych; § analizuje przebieg wybranego programu publicznego i jego rezultaty.	§ przedstawia i ocenia wpływ poszczególnych podmiotów [wewnętrznych i zewnętrznych] na kształt polityk publicznych; § charakteryzuje czynniki wpływające na wybór instrumentów realizacji polityk publicznych.	§ na forum społeczności szkolnej organizuje debatę [i bierze w niej udział], np. na temat znaczenia aktywności państwa w różnych obszarach życia publicznego; § podaje przykłady działań państwa, w których organy władzy wykorzystują poszczególne instrumenty realizacji polityk publicznych.

§ ocena programów publicznych					
Temat lekcji: Polityka gospodarcza					
§ funkcje polityki gospodarczej § cele polityki gospodarczej § modele polityki gospodarczej § podmioty polityki gospodarczej § finanse publiczne § budżet państwa § procedura uchwalania ustawy budżetowej § strategia rozwoju gospodarczego	§ podaje przykłady aktywności państwa w obszarze gospodarki; § wskazuje podstawowe cechy współczesnej gospodarki rynkowej; § wymienia źródła, z których można pozyskać środki publiczne; § wymienia podmioty uczestniczące w uchwalaniu ustawy budżetowej.	§ wyjaśnia znaczenie terminów: „finanse publiczne”, „środki publiczne”, „budżet państwa” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; § wymienia czynniki wpływające na politykę gospodarczą państwa; § wskazuje podstawowe cechy różnych modeli polityki gospodarczej państwa [gospodarka centralnie sterowana, gospodarka rynkowa]; § przedstawia zasady uchwalania ustawy budżetowej; § wskazuje i omawia główne cele i kierunki strategii rozwoju gospodarczego państwa polskiego.	§ wyjaśnia znaczenie terminów: „dług publiczny”, „nadwyżka budżetowa”, „deficyt budżetowy” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; § przedstawia funkcje polityki gospodarczej państwa; § przedstawia i ocenia wpływ poszczególnych podmiotów na kształt polityki gospodarczej państwa polskiego; § charakteryzuje strukturę dochodów budżetu państwa; § prezentuje strukturę wydatków z budżetu państwa; § porównuje procedury uchwalania ustawy zwykłej i ustawy budżetowej; § analizuje główne założenia strategii rozwoju gospodarczego państwa polskiego.	§ analizuje, z różnych perspektyw, wady i zalety poznanych modeli polityki gospodarczej państwa; § wymienia podmioty tworzące sektor finansów publicznych; § przedstawia uwarunkowania wewnętrzne i zewnętrzne wpływające na realizację strategii rozwoju gospodarczego państwa polskiego; § ocenia główne założenia strategii rozwoju gospodarczego Polski.	§ odszukuje, analizuje i prezentuje, informacje dotyczące wybranej aktywności państwa w obszarze gospodarki [oraz ocenia rezultaty tych aktywności]; § na forum społeczności szkolnej organizuje debatę [i bierze w niej udział], np. na temat znaczenia aktywności państwa w gospodarce; § organizuje kampanię społeczną [i bierze w niej udział] mającą na celu wypromowanie idei, działań, programu lub instytucji istotnych dla polityki gospodarczej państwa.

Temat lekcji: Polityka regionalna

§ region	§ właściwie stosuje termin „region” w swoich wypowiedziach;	§ wyjaśnia znaczenie terminów „region” i „rozwój regionalny” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach];	§ prezentuje z różnych perspektyw wady i zalety poznanych modeli polityki regionalnej państwa;	§ analizuje różnorodne wskaźniki rozwoju gospodarczego;	§ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje na temat wybranych aspektów polityki regionalnej państw Unii Europejskiej [oraz ocenia jej rezultaty];
§ rozwój regionalny	§ identyfikuje region, w którym mieszka;	§ wskazuje podstawowe cele rozwoju regionalnego;	§ omawia zasady polskiej polityki regionalnej;	§ przedstawia i ocenia wpływ poszczególnych podmiotów na kształt polityki regionalnej państwa polskiego;	§ na forum społeczności szkolnej organizuje debatę [i bierze w niej udział], np. na temat efektywności polskiej polityki regionalnej;
§ modele polityki regionalnej	§ podaje przykłady działań państwa polskiego w obszarze polityki regionalnej;	§ wymienia podstawowe czynniki rozwoju regionalnego;	§ analizuje i ocenia główne założenia strategii rozwoju regionalnego państwa polskiego;	§ wskazuje cele i charakteryzuje formy współpracy w ramach euroregionów.	§ organizuje kampanię społeczną [i bierze w niej udział] mającą na celu wypromowanie idei, działań, programu lub instytucji istotnych dla polityki regionalnej państwa.
§ podmioty polityki regionalnej	§ wskazuje przykłady instrumentów polityki regionalnej.	§ przedstawia instrumenty polityki regionalnej państwa polskiego;	§ przedstawia cele i zasady polityki regionalnej Unii Europejskiej.		
§ polityka regionalna w Polsce		§ wymienia cechy podstawowych modeli polityki regionalnej państwa [model wsparcia ośrodków wzrostu, model wyrównywania różnic międzyregionalnych];			
§ polityka regionalna w UE		§ podaje główne założenia strategii rozwoju regionalnego państwa polskiego.			

Temat lekcji: Polityka przemysłowa i gospodarka żywnościowa

§ przemysł	§ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach terminy: „przemysł”, „rolnictwo”, „gospodarka żywnościowa”;	§ wyjaśnia znaczenie terminów: „przemysł”, „okręg przemysłowy”, „gospodarka żywnościowa” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach];	§ wyjaśnia znaczenie terminów: „dobra inwestycyjne”, „dobra konsumpcyjne” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach];	§ charakteryzuje główne etapy rozwoju polityki przemysłowej w Polsce i na świecie po zakończeniu II wojny światowej;	§ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje na temat wybranych aspektów polityki przemysłowej i gospodarki żywnościowej
§ cele polityki przemysłowej					
§ specjalne strefy ekonomiczne					

§ gospodarka żywnościowa § rolnictwo § polityka żywnościowa	§ podaje przykłady działań państwa polskiego w obszarach polityki przemysłowej i gospodarki żywnościowej; § wskazuje przykłady instrumentów polityki przemysłowej i gospodarki żywnościowej; § wymienia podstawowe założenia polityki rolnej Unii Europejskiej.	pojęć w swoich wypowiedziach]; § wymienia cele i instrumenty polityki przemysłowej państwa polskiego; § wskazuje podstawowe instrumenty gospodarki żywnościowej; § charakteryzuje wybrane rozwiązanie wykorzystywane przez państwo polskie w ramach polityki przemysłowej [założenia, instrumenty, rezultaty]; § charakteryzuje wybrane rozwiązanie wykorzystywane przez państwo polskie w ramach gospodarki żywnościowej [założenia, instrumenty, rezultaty]; § uzasadnia konieczność zapewnienia społeczeństwu bezpieczeństwa żywnościowego; § wymienia podstawowe instrumenty polityki rolnej Unii Europejskiej.	§ wymienia kryteria oceny poziomu uprzemysłowienia państwa; § podaje cechy podstawowych modeli polityki przemysłowej państwa: polityki sektorowej i polityki horyzontalnej; § prezentuje współzależności występujące między poszczególnymi strefami gospodarki żywnościowej.	§ omawia wpływ procesu transformacji ustrojowej na politykę przemysłową państwa polskiego; § przedstawia cele i formy działania Agencji Rozwoju Przemysłu; § charakteryzuje uwarunkowania rozwoju rolnictwa w Polsce; § omawia i ocenia funkcjonowanie specjalnych stref ekonomicznych w Polsce.	państwa polskiego [oraz ocenia rezultaty tych aktywności władzy państwowej]; § na forum społeczności szkolnej organizuje debatę [i bierze w niej udział], np. na temat założeń polskiej polityki przemysłowej i gospodarki żywnościowej; § organizuje kampanię społeczną [i bierze w niej udział] mającą na celu wypromowanie idei, działań, programu lub instytucji istotnych dla polityki przemysłowej i gospodarki żywnościowej.
Temat lekcji: Ochrona środowiska i bezpieczeństwo ekologiczne					
§ problemy środowiska naturalnego	§ właściwie wykorzystuje w swoich	§ wyjaśnia znaczenie terminów: „ekologia”, „bezpieczeństwo	§ charakteryzuje uwarunkowania decydujące	§ przedstawia i ocenia wpływ poszczególnych podmiotów na kształt	§ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje na temat wybranych

§ ochrona środowiska § polityka ekologiczna § bezpieczeństwo ekologiczne § strategia ochrony środowiska w Polsce	§ wypowiedziach termin „ochrona środowiska”; § uzasadnia konieczność ochrony środowiska naturalnego; § podaje przykłady działań państwa polskiego w obszarze ochrony środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego; § podaje przykłady instrumentów polityki państwa w obszarze ochrony środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.	§ ekologiczne” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; § formułuje wnioski dotyczące obowiązków państwa i obywateli w zakresie ochrony środowiska naturalnego na podstawie analizy przepisów prawnych z <i>Konstytucji RP</i> ; § wymienia cele i instrumenty polityki państwa w zakresie ochrony środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego Polski; § omawia wybrane inicjatywy państwa polskiego na rzecz ochrony środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego [założenia, instrumenty, rezultaty]; § ocenia świadomość ekologiczną – własną i społeczeństwa polskiego.	§ współcześnie o stanie środowiska naturalnego oraz o poziomie jego ochrony; § podaje przykłady porozumień międzynarodowych i programów strategicznych dotyczących ochrony środowiska; § prezentuje główne założenia i cele państwa dotyczące bezpieczeństwa ekologicznego, zawarte w <i>Strategii bezpieczeństwa narodowego</i> .	§ polityki państwa w obszarze ochrony środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego; § omawia zależność między bezpieczeństwem narodowym a bezpieczeństwem ekologicznym.	§ działań państwa polskiego w obszarze ochrony środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego [oraz ocenia rezultaty tych aktywności]; § na forum społeczności szkolnej organizuje debatę [i bierze w niej udział], np. na temat założeń polskiej polityki w obszarze ochrony środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego; § organizuje kampanię [i bierze w niej udział] mającą na celu wypromowanie idei, działań, programu lub instytucji istotnych dla ochrony środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.
Temat lekcji: Badania i innowacje					
§ społeczeństwo o informacyjne § badania i rozwój § innowacje	§ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach terminy „badania naukowe” i „innowacje”;	§ wyjaśnia znaczenie terminów: „społeczeństwo informacyjne”, „badania naukowe”, „innowacje” [oraz właściwie używa	§ wyjaśnia znaczenie terminów „szum informacyjny” i „bańka informacyjna” [oraz właściwie używa tych	§ charakteryzuje i ocenia działalność wybranej instytucji lub agencji naukowej państwa polskiego [cele, formy działania, rezultaty];	§ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje na temat wybranych działań państwa polskiego w obszarze badań i innowacji

§ polityka naukowa i innowacyjna w Polsce	§ wskazuje przykłady działań państwa polskiego w obszarze badań i innowacji; § podaje przykłady instrumentów polityki państwa w obszarze badań i innowacji; § wymienia podstawowe cechy społeczeństwa informacyjnego.	tych pojęć w swoich wypowiedziach]; § wskazuje pozytywne i negatywne aspekty funkcjonowania społeczeństwa informacyjnego; § wymienia cele i instrumenty polityki państwa w zakresie badań naukowych i innowacji; § uzasadnia konieczność prowadzenia przez państwo działań na rzecz rozwoju nauki i innowacyjności.	pojęć w swoich wypowiedziach]; § przedstawia zagrożenia wynikające ze zjawiska bańki informacyjnej; § omawia uwarunkowania rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce; § wymienia główne organy, instytucje i agencje państwa polskiego działające na rzecz rozwoju nauki i innowacyjności.	§ omawia i ocenia funkcjonowanie regionalnych systemów innowacji oraz parków naukowo-technologicznych [założenia, formy działania, rezultaty].	[oraz ocenia rezultaty tych aktywności]; § na forum społeczności szkolnej organizuje debatę [i bierze w niej udział], np. na temat założeń i efektów polskiej polityki w obszarze badań i innowacji; § organizuje kampanię [i bierze w niej udział] mającą na celu wypromowanie idei, działań, programu lub instytucji istotnych dla rozwoju badań i innowacji w Polsce.
---	---	--	---	--	--

II. Polityki publiczne – bezpieczeństwo i kwestie społeczne

Temat lekcji: Bezpieczeństwo państwa

§ bezpieczeństwo wewnętrzne § bezpieczeństwo zewnętrzne § potencjał strategiczny § system bezpieczeństwa w RP § służby specjalne § Siły Zbrojne RP	§ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach terminy „bezpieczeństwo wewnętrzne państwa” i „bezpieczeństwo zewnętrzne państwa”; § podaje przykłady działań państwa polskiego w obszarach bezpieczeństwa zewnętrznego i bezpieczeństwa wewnętrznego; § podaje przykłady instrumentów polityki	§ wyjaśnia znaczenie terminów: „bezpieczeństwo wewnętrzne państwa”, „bezpieczeństwo zewnętrzne państwa”, „potencjał strategiczny”, „środowisko bezpieczeństwa”, „cele strategiczne”, „strategia bezpieczeństwa”, „porządek publiczny” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach];	§ wyjaśnia znaczenie terminu „racja stanu” [oraz właściwie używa tego pojęcia w swoich wypowiedziach]; § omawia poszczególne działania strategiczne państwa; § przedstawia strukturę organizacyjną Sił Zbrojnych RP; § charakteryzuje podstawowe rodzaje misji realizowanych przez żołnierzy Sił Zbrojnych RP;	§ wymienia główne zadania: - Rady Bezpieczeństwa Narodowego, - Agencji Wywiadu, - Służby Wywiadu Wojskowego, - Służby Kontrwywiadu Wojskowego, - Rządowego Centrum Bezpieczeństwa; § dokonuje oceny działań organów państwa w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego	§ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje na temat wybranych działań państwa w obszarze bezpieczeństwa Polski [oraz ocenia rezultaty tych aktywności]; § na forum społeczności szkolnej organizuje debatę [i bierze w niej udział], np. na temat założeń i efektów polskiej polityki w obszarach
---	--	---	---	--	---

§ strategia bezpieczeństwa narodowego RP	państwa w obszarach bezpieczeństwa zewnętrznego i bezpieczeństwa wewnętrznego; § wymienia uprawnienia Prezydenta RP i Rady Ministrów w zakresie bezpieczeństwa państwa; § wymienia główne zadania i formy działania Policji.	§ wyjaśnia, jaki wpływ ma potencjał strategiczny na siłę państwa; § formułuje wnioski dotyczące obowiązków państwa w zakresie bezpieczeństwa na podstawie analizy przepisów prawnych z <i>Konstytucji RP</i>; § wymienia cele strategii bezpieczeństwa narodowego Polski; § podaje przykłady działań realizujących poszczególne cele strategii bezpieczeństwa narodowego Polski; § wymienia główne zadania i uprawnienia - Biura Bezpieczeństwa Narodowego, - Straży Granicznej, - Służby Ochrony Państwa, - Centralnego Biura Antykorupcyjnego, - Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.	§ wyjaśnia, na czym polega zarządzanie kryzysowe.	i zewnętrznego [zajmuje stanowisko, buduje argumenty i kontrargumenty w sporze].	bezpieczeństwa wewnętrznego i bezpieczeństwa zewnętrznego; § organizuje kampanię [i bierze w niej udział] mającą na celu wypromowanie idei, działań, programu lub instytucji istotnych dla bezpieczeństwa państwa.
Temat lekcji: Polityka społeczna					
§ ubezpieczenia społeczne § pomoc społeczna § polityka rynku pracy	§ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach terminy: „ubezpieczenie społeczne”, „polityka prorodzinna”,	§ wyjaśnia znaczenie terminów: „dobrobyt społeczny”, „polityka prorodzinna”, „polityka senioralna”, „polityka rynku pracy”,	§ charakteryzuje uwarunkowania polityki społecznej realizowanej w Polsce; § porównuje zasady funkcjonowania	§ przedstawia i ocenia wpływ poszczególnych podmiotów na kształt polityki społecznej państwa polskiego;	§ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje na temat wybranych działań państwa w obszarze polityki społecznej [oraz

§ polityka senioralna § polityka prorodzinna	„emerytura”, „renta”, „zasilek”; § podaje przykłady działań państwa polskiego w obszarze polityki społecznej; § wskazuje przykłady instrumentów wykorzystywanych przez państwo w obszarze polityki społecznej; § charakteryzuje system ubezpieczeń społecznych w Polsce; § wymienia formy pomocy społecznej w Polsce.	„emerytura”, „renta”, „zasilek” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; § wyjaśnia znaczenie zasady solidaryzmu społecznego określającej działanie systemu ubezpieczeń społecznych; § wymienia cele i instrumenty polityki społecznej państwa polskiego; § uzasadnia konieczność funkcjonowania systemu ubezpieczeń społecznych; § rozróżnia ubezpieczenia: emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe; § przedstawia zadania Zakładu Ubezpieczeń Społecznych; § wymienia instrumenty polityki rynku pracy w Polsce; § przedstawia wybrane działania urzędu pracy w swoim powiecie; § wyjaśnia, jakie są przyczyny starzenia się społeczeństwa; § wymienia skutki społeczno-ekonomiczne	i znaczenie poszczególnych rodzajów ubezpieczeń społecznych w Polsce; § porównuje zasady przyznawania i znaczenie różnego rodzaju świadczeń socjalnych; § wykazuje zależność między formą zatrudnienia a zasadami funkcjonowania poszczególnych rodzajów ubezpieczeń społecznych; § przedstawia rolę i zakres działania instytucji rynku pracy; § prezentuje założenia głównych programów realizowanych w ramach polityki prorodzinnej w Polsce oraz ocenia ich skuteczność; § wymienia świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego.	§ prezentuje i ocenia zasady określające polską politykę społeczną oraz stosowane w jej ramach instrumenty, ze szczególnym uwzględnieniem instrumentów polityki rynku pracy [buduje argumenty i kontrargumenty w sporze]; § charakteryzuje uwarunkowania wpływające na rynek pracy w Polsce oraz ocenia jego funkcjonowanie; § charakteryzuje programy rządowe realizowane w ramach polityki senioralnej i ocenia ich skuteczność.	ocenia rezultaty tych aktywności]; § na forum społeczności szkolnej organizuje debatę [i bierze w niej udział], np. na temat założeń i rezultatów polskiej polityki społecznej; § organizuje kampanię społeczną [i bierze w niej udział] mającą na celu wypromowanie idei, działań, programu lub instytucji istotnych dla polityki społecznej państwa.
---	--	---	--	---	---

		procesu starzenia się społeczeństwa; § przedstawia działania rządu mające na celu ograniczenie zjawiska starzenia się społeczeństwa [cele, formy, rezultaty]; § wymienia główne programy realizowane w ramach polityki prorodzinnej w Polsce.			
Temat lekcji: Ochrona zdrowia					
§ system ochrony zdrowia § publiczna opieka zdrowotna § świadczenia opieki zdrowotnej § Narodowy Fundusz Zdrowia [NFZ] § ubezpieczenia zdrowotne	§ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach termin „ubezpieczenie zdrowotne”; § wymienia podstawowe obowiązki państwa z zakresu ochrony zdrowia; § podaje przykłady działań państwa polskiego w obszarze ochrony zdrowia; § wskazuje przykłady instrumentów polityki państwowej w obszarze ochrony zdrowia; § wymienia podstawowe zasady korzystania z systemu ochrony zdrowia w Polsce.	§ wyjaśnia znaczenie terminów: „ubezpieczenia zdrowotne”, „usługa zdrowia”, „zasilek” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; § formułuje wnioski dotyczące obowiązków państwa w zakresie ochrony zdrowia na podstawie analizy przepisów prawnych z <i>Konstytucji RP</i>; § wymienia instytucje tworzące system ochrony zdrowia w Polsce; § podaje zadania Narodowego Funduszu Zdrowia; § omawia podstawowe zasady korzystania	§ charakteryzuje strukturę systemu ochrony zdrowia w Polsce [instytucje, organizacja poszczególnych szczebli, rodzaje świadczeń, sposób finansowania]; § analizuje funkcjonowanie systemu opieki zdrowotnej poza granicami kraju; § przedstawia główne założenia <i>Narodowego programu zdrowia</i> realizowanego w Polsce; § opisuje organizację systemu publicznej opieki zdrowotnej w Polsce.	§ przedstawia uwarunkowania określające funkcjonowanie systemu ochrony zdrowia w państwie polskim; § ocenia organizację i jakość systemu ochrony zdrowia w Polsce [buduje argumenty i kontrargumenty w sporze];	§ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje na temat wybranych działań państwa w obszarze ochrony zdrowia [oraz ocenia rezultaty tych aktywności]; § na forum społeczności szkolnej organizuje debatę [i bierze w niej udział], np. na temat założeń i rezultatów polskiej polityki w obszarze ochrony zdrowia; § organizuje kampanię społeczną [i bierze w niej udział] mającą na celu wypromowanie idei, działań, programu lub instytucji istotnych

		z systemu ochrony zdrowia w Polsce.			dla ochrony zdrowia w Polsce.
Temat lekcji: Polityka kulturalna					
§ kultura § polityka kulturalna § narodowe instytucje kultury	§ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach terminy: „kultura”, „kultura narodowa”; § wskazuje przykłady działań państwa polskiego w obszarze polityki kulturalnej; § podaje przykłady instrumentów polityki państwowej w obszarze kultury.	§ wyjaśnia znaczenie terminów: „kultura”, „kultura narodowa”, „dziedzictwo kulturowe”, „mecenat” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; § uzasadnia konieczność aktywności państwa w obszarze kultury; § przedstawia podstawowe obowiązki państwa w obszarze kultury; § wymienia narodowe instytucje kultury działające w Polsce; § analizuje przepisy prawne z <i>Konstytucji RP</i> dotyczące polityki kulturalnej.	§ wyjaśnia znaczenie terminu „kapitał kulturowy” [oraz właściwie używa tego pojęcia w swoich wypowiedziach]; § charakteryzuje poszczególne typy kultury; § przedstawia zadania poszczególnych uczestników polityki kulturalnej państwa polskiego.	§ analizuje i ocenia działalność narodowych instytucji kultury w Polsce; § charakteryzuje wybrane programy na rzecz rozwoju polskiej kultury [cele, formy, efekty, adresaci].	§ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje na temat wybranych działań państwa w obszarze polityki kulturalnej [oraz ocenia rezultaty tych aktywności]; § na forum społeczności szkolnej organizuje debatę [i bierze w niej udział], np. na temat założeń i rezultatów polskiej polityki kulturalnej; § organizuje kampanię społeczną [i bierze w niej udział] mającą na celu wypromowanie idei, działań, programu lub instytucji istotnych dla polityki kulturalnej państwa.
Temat lekcji: Relacje państwo–Kościół					
§ religia § modele relacji państwo–Kościół § państwo wyznaniowe	§ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach terminy: „religia”, „wyznanie”, „konkordat”; § wymienia podstawowe zasady określające	§ wyjaśnia znaczenie terminów: „religia”, „wyznanie”, „kult”, „ateizm”, „konkordat” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach];	§ charakteryzuje Kościoły i związki wyznaniowe w Polsce [zasięg terytorialny, liczba wiernych, cechy religii/wyznania];	§ charakteryzuje i ocenia model relacji państwo–Kościół funkcjonujący w Rzeczypospolitej Polskiej.	§ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje na temat wybranych Kościołów i związków wyznaniowych

§ państwo świeckiepaństwo § wyznaniowe § Kościoły i związki wyznaniowe § wolność religii § konkordat	§ kształt relacji państwo– Kościół w Polsce; § wskazuje podstawowe zasady funkcjonowania laickiego modelu relacji państwo– Kościół.	§ charakteryzuje podstawowe modele relacji państwo–Kościół [model państwa świeckiego, model państwa wyznaniowego]; § formułuje wnioski dotyczące relacji Rzeczypospolitej Polskiej z Kościołem katolickim na podstawie wybranych przepisów prawnych z konkordatu; § buduje wnioski dotyczące funkcjonowania wybranego Kościoła lub związku wyznaniowego w Polsce na podstawie analizy przepisów z odpowiedniej ustawy; § formułuje wnioski dotyczące wolności sumienia i religii w Polsce na podstawie analizy przepisów prawnych z <i>Konstytucji RP</i> .	§ analizuje przepisy prawne z ustaw dotyczących wolności sumienia i religii w Polsce.		funkcjonujących w Polsce; § organizuje kampanię społeczną [i bierze w niej udział] mającą na celu wypromowanie idei, działań, programu lub instytucji istotnych dla kształtowania relacji państwo– Kościół.
III. Podstawy porządku prawnego					
Temat lekcji: Prawo i jego rodzaje					
§ prawo § normy społeczne § przepis prawny § norma prawna	§ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach termin „prawo”; § wymienia podstawowe rodzaje norm społecznych;	§ wyjaśnia znaczenie terminów: „prawo”, „norma prawna”, „przepis prawny” [oraz właściwie używa tych	§ porównuje z różnych perspektyw [wg różnych kryteriów] koncepcje prawa pozytywnego oraz prawa naturalnego;	§ wyjaśnia, na czym polega różnica między przedmiotowym a podmiotowym rozumieniem pojęcia „prawo”;	§ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje dotyczące szczegółowych i złożonych zagadnień prawnych.

§ §	rodzaje i gałęzie prawa system prawa	§ §	wskazuje przykłady norm prawnych; wymienia podstawowe gałęzie prawa.	§ § § § § §	pojęć w swoich wypowiedziach]; wyjaśnia, czym normy prawne różnią się od innych rodzajów norm społecznych; rozpoznaje i charakteryzuje poszczególne typy norm społecznych; wymienia rodzaje i gałęzie prawa; wyjaśnia, skąd wywodzą się normy funkcjonujące w różnych systemach prawnych [prawo: zwyczajowe, precedensowe, religijne, pozytywne]; wyjaśnia znaczenie zasad hierarchiczności, spójności i zupełności oraz podaje przykłady ich stosowania [lub wskazuje sytuacje, w których zostały one naruszone].	§ § §	charakteryzuje poszczególne rodzaje norm prawnych; rozpoznaje i opisuje poszczególne elementy budowy normy prawnej [hipoteza, dyspozycja, sankcja]; charakteryzuje systemy prawne funkcjonujące w wybranych państwach.	§ §	tłumaczy, na czym polegają różnice dotyczące rozumienia prawa przez zwolenników naturalizmu oraz pozytywizmu prawniczego; porównuje różne systemy prawne, w tym wskazuje, gdzie one występują na świecie.		
Temat lekcji: Źródła prawa											
§ § § §	akty normatywne akty nienormatywne obowiązujące prawa źródła prawa	§ §	właściwie stosuje w swoich wypowiedziach terminy: „kodeks”, „akt administracyjny”, „orzeczenie sądowe”, „prawo wtórne UE”, prawo pierwotne UE; wymienia podstawowe rodzaje źródeł prawa	§	wyjaśnia znaczenie terminów: „akt normatywny”, „źródło prawa”, „kodeks”, „akt administracyjny”, „orzeczenie sądowe”, „prawo wtórne UE”, „prawo pierwotne UE” [oraz właściwie używa	§ §	wyjaśnia różnicę między aktami normatywnymi a aktami nienormatywnymi; porównuje różnego rodzaju źródła prawa obowiązującego w Polsce [sposób	§ §	przedstawia zasady ogólne prawa międzynarodowego; prezentuje istotę sporu dotyczącego hierarchicznej zależności między <i>Konstytucją RP</i> a prawem Unii Europejskiej;	§	gromadzi, analizuje i prezentuje informacje dotyczące szczegółowych i złożonych zagadnień prawnych.

§ prawo Unii Europejskiej § kodeksy § dzienniki urzędowe	obowiązującego w Polsce; § wskazuje cechy <i>Konstytucji RP</i> i wyjaśnia, na czym polega jej szczególna moc; § podaje przykłady kodeksów funkcjonujących w polskim porządku prawnym.	tych pojęć w swoich wypowiedziach]; § charakteryzuje źródła prawa powszechnie obowiązującego w Polsce; § rozpoznaje i charakteryzuje akty prawne niebędące źródłami prawa; § wymienia i rozpoznaje poszczególne rodzaje prawa Unii Europejskiej; § wymienia i rozpoznaje akty prawa pierwotnego Unii Europejskiej; § wyjaśnia, na czym polega zasada pierwszeństwa stosowania prawa unijnego przed prawem krajowym; § przedstawia rolę Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej [TSUE] w unijnym porządku prawnym; § charakteryzuje kodeksy funkcjonujące w polskim porządku prawnym [nazwa, rodzaj i zakres regulacji]; § podaje przykłady aktów prawa miejscowego; § wymienia dzienniki urzędowe prowadzone w Polsce.	stanowienia, sposób wprowadzania do porządku prawnego, zasięg obowiązywania, adresaci norm, miejsce w hierarchii źródeł prawa]; § charakteryzuje rodzaje umów międzynarodowych i pozycję tych porozumień w polskim porządku prawnym [buduje wnioski na podstawie analizy przepisów prawnych z <i>Konstytucji RP</i>]; § porównuje różne rodzaje aktów prawa miejscowego.	§ porównuje różne rodzaje aktów prawa wtórnego Unii Europejskiej.	
---	---	--	---	--	--

Temat lekcji: Wykładnia prawa

§ luka prawna § rodzaje wykładni § reguły kolizyjne § reguły dedukcyjne § zasady prawa	§ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach termin „spójność prawa”; § wymienia podstawowe zasady prawa.	§ wyjaśnia znaczenie terminów „luka prawna” i „spójność prawa” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; § tłumaczy, na czym polega wykładnia prawa; § wyjaśnia znaczenie podstawowych zasad prawa; § przedstawia konsekwencje łamania podstawowych zasad prawa.	§ wyjaśnia znaczenie terminów: „wykładnia prawa”, „reguły kolizyjne”, „reguły dedukcyjne” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; § rozpoznaje i omawia przykłady zastosowania w przepisach prawnych podstawowych zasad prawa.	§ przedstawia różne typy luk prawnych; § charakteryzuje różne typy wykładni prawa.	§ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje dotyczące szczegółowych i złożonych zagadnień prawnych.
--	--	---	---	---	---

Temat lekcji: Legislacja i ratyfikacja

§ procedura ustawodawcza § ustawa budżetowa § szczególne procedury legislacyjne § procedura zmiany <i>Konstytucji RP</i> § procedury przedratyfikacyjne § zasady prawidłowej legislacji	§ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach terminy „ratyfikacja” i „weto prezydenckie”; § wymienia podmioty posiadające prawo inicjatywy ustawodawczej w ramach procedury uchwalania ustawy zwykłej; § wymienia organy władzy w państwie polskim uczestniczące w procesie legislacyjnym; § porządkuje etapy procesu legislacyjnego	§ wyjaśnia znaczenie terminów: „legislacja”, „ratyfikacja”, „weto prezydenckie” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; § wymienia podmioty posiadające prawo inicjatywy ustawodawczej w ramach różnych procedur legislacyjnych; § charakteryzuje rolę poszczególnych organów władzy w procesie legislacyjnym [wymienia ich uprawnienia];	§ wyjaśnia znaczenie terminów „promulgacja ustawy” i <i>vacatio legis</i> , [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; § rozpoznaje i właściwie nazywa poszczególne jednostki redakcyjne aktów normatywnych w Polsce; § omawia poszczególne etapy procesu legislacyjnego; § porównuje role Sejmu i Senatu w ramach różnych procedur legislacyjnych;	§ wyjaśnia znaczenie terminu „inflacja prawa” [oraz właściwie używa tego pojęcia w swoich wypowiedziach]; § wykazuje asymetryczność uprawnień Sejmu i Senatu w procedurze uchwalania ustawy; § omawia zasady prawidłowej legislacji.	§ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje dotyczące szczegółowych i złożonych zagadnień prawnych.
--	---	---	---	--	---

	w kolejności chronologicznej; § odszukuje akty normatywne za pomocą Internetowego Systemu Aktów Prawnych.	§ wskazuje główne różnice między różnymi procedurami legislacyjnymi; § wymienia rodzaje umów międzynarodowych ratyfikowanych w ramach procedur przedratyfikacyjnych; § wymienia zasady określające przebieg poszczególnych procedur przedratyfikacyjnych.	§ porównuje uprawnienia Prezydenta RP w ramach różnych procedur legislacyjnych; § buduje wnioski dotyczące procedur legislacyjnych i przedratyfikacyjnych na podstawie analizy przepisów prawnych [Konstytucja RP, ustawy].		
Temat lekcji: Państwo prawne					
§ rządy prawa § zasady państwa prawnego § niezależność sądów § niezawisłość sędziów § kontrola prawa	§ właściwie stosuje w swojej wypowiedzi terminy: „niezależność sądów”, „niezawisłość sędziów”; § wymienia podstawowe zasady państwa prawnego; § podaje przykłady organów władzy i instytucji, które stoją na straży państwa prawnego w Polsce.	§ wyjaśnia znaczenie terminów: „państwo prawne”, „niezależność sądów”, „niezawisłość sędziów” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; § przedstawia genezę i rozwój idei rządów prawa [etapy rozwoju, myśliciele, koncepcje]; § wyjaśnia znaczenie kluczowych zasad funkcjonowania państwa prawnego; § wymienia zadania i kompetencje kluczowych instytucji w systemie ochrony praworządności [Trybunał Konstytucyjny, Trybunał Stanu, Sąd Najwyższy,	§ uzasadnia, że funkcjonowanie rządów prawa jest konieczne dla prawidłowego rozwoju państwa i społeczeństwa; § analizuje kryteria oceny poziomu praworządności; § przedstawia rolę kluczowych instytucji w systemie ochrony praworządności, w tym znaczenie sądownictwa konstytucyjnego.	§ porównuje aspekty formalny i materialny państwa prawnego; § buduje wnioski dotyczące funkcjonowania państwa prawnego w Polsce na podstawie analizy wyników wybranej kontroli przeprowadzonej przez Najwyższą Izbę Kontroli.	§ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje na temat szczegółowych i złożonych zagadnień dotyczących funkcjonowania państwa prawnego; § na forum społeczności szkolnej organizuje debatę [i bierze w niej udział], np. na temat funkcjonowania państwa prawnego w Polsce; § organizuje kampanię społeczną [i bierze w niej udział] mającą na celu wypromowanie idei, działań, programu lub instytucji istotnych

		sądy, prokuratura, Krajowa Rada Sądownictwa, Najwyższa Izba Kontroli].			dla funkcjonowania państwa prawnego.
Temat lekcji: Pomoc prawna					
§ poradnictwo § nieodpłatna pomoc prawna § notariusz § radca prawny § adwokat	§ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach terminy: „notariusz”, „radca prawny”, „adwokat”; § wymienia podstawowe uprawnienia i zadania notariusza, radcy prawnego oraz adwokata.	§ wyjaśnia znaczenie terminów: „notariusz”, „radca prawny”, „adwokat” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; § uzasadnia konieczność funkcjonowania systemu nieodpłatnych poradnictwa i pomocy prawnej w państwie demokratycznym; § wymienia działające w Polsce instytucje, w których można uzyskać pomoc prawną.	§ porównuje zadania notariuszy, radców prawnych i adwokatów oraz sposoby wykonywania przez nich pracy [formy zatrudnienia].	§ uzyskuje i prezentuje informacje na temat działania systemu Nieodpłatnej Pomocy Prawnej i Nieodpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego.	§ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje dotyczące szczegółowych i złożonych zagadnień związanych z funkcjonowaniem pomocy prawnej w Polsce; § organizuje kampanię społeczną [i bierze w niej udział] mającą na celu wypromowanie idei, działań, programu lub instytucji istotnych dla funkcjonowania pomocy prawnej w Polsce.
Temat lekcji: Informacja publiczna					
§ informacja publiczna § wniosek o udzielenie informacji publicznej § Biuletyn Informacji Publicznej [BIP]	§ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach termin „informacja publiczna”; § wymienia obszary życia publicznego, których dotyczy informacja publiczna;	§ wyjaśnia, czym są informacja publiczna i Biuletyn Informacji Publicznej [BIP]; § podaje zasady korzystania z dokumentacji gromadzonej w urzędach i archiwach;	§ pisze skierowane do różnych instytucji wnioski o udzielenie informacji publicznej; § formułuje wnioski dotyczące dostępu do informacji publicznej na podstawie analizy	§ wyjaśnia zasady funkcjonowania profilu zaufanego; § uzyskuje informacje na temat działalności wybranej instytucji publicznej lub dotyczące konkretnej sprawy publicznej.	§ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje na temat szczegółowych i złożonych zagadnień dotyczących dostępu do informacji publicznej w Polsce; § organizuje kampanię społeczną [i bierze

§ archiwum § e-administracja	§ wymienia podstawowe formy korzystania z informacji publicznej; § przedstawia zasady sporządzania wniosków o udzielenie informacji publicznej.	§ wymienia instytucje i organy władzy w Polsce zobowiązane do udzielania informacji publicznej; § sporządza prosty wniosek o udzielenie informacji publicznej; § wymienia typy informacji publikowanych w BIP; § wyszukuje informacje za pomocą platformy ePUAP.	§ przepisów prawnych z <i>Konstytucji RP</i> i ustaw; § przedstawia możliwości, które daje obywatelom korzystanie z platformy ePUAP.		w niej udział] mającą na celu wypromowanie idei, działań, programu lub instytucji istotnych dla zapewnienia obywatelom dostępu do informacji publicznej.
IV. Prawo cywilne					
Temat lekcji: Część ogólna prawa cywilnego					
§ źródła prawa cywilnego § osoba fizyczna § osoba prawna § zdolność prawna § czynności prawne § pełna zdolność do czynności prawnych § ograniczona zdolność do czynności prawnych § ubezprawolnienie	§ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach terminy: „osoba fizyczna”, „osoba prawna”, „zdolność prawna”, „zdolność do czynności prawnych”; § rozpoznaje sprawy regulowane przez prawo cywilne; § podaje przykłady podmiotów będących osobami prawnymi; § podaje przykłady działań będących wyrazem posiadania zdolności do czynności prawnych.	§ wyjaśnia znaczenie terminów: „osoba fizyczna”, „osoba prawna”, „zdolność prawna”, „zdolność do czynności prawnych”, „przedstawicielstwo”, „pełnomocnictwo”, „zobowiązanie”, „pełna zdolność do czynności prawnych”, „ograniczona zdolność do czynności prawnych” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; § odszukuje przepisy prawne z zakresu prawa cywilnego;	§ wyjaśnia znaczenie terminu „ubezprawolnienie” [oraz właściwie używa tego pojęcia w swoich wypowiedziach]; § wymienia cechy charakterystyczne dla stosunków cywilnoprawnych [prawo prywatne]; § buduje wnioski na podstawie analizy przepisów prawnych z <i>Kodeksu cywilnego</i> ; § wymienia działy prawa cywilnego w Polsce; § porównuje podmioty prawa cywilnego;	§ analizuje złożone kazusy prawne z zakresu prawa cywilnego; § przedstawia podział cywilnych praw podmiotowych; § wyjaśnia, czym są jednostki organizacyjne ze zdolnością prawną; § wymienia możliwe formy czynności prawnej; § porównuje przedstawicielstwo ustawowe i pełnomocnictwo.	§ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje dotyczące szczegółowych i złożonych zagadnień z zakresu prawa cywilnego.

§ przedstawicielstwo § pełnomocnictwo		§ analizuje proste kazusy prawne z zakresu prawa cywilnego; § wymienia źródła prawa cywilnego; § wyjaśnia, jakie mogą być przyczyny braku pełnej zdolności do czynności prawnych; § wymienia konsekwencje wynikające z posiadania pełnej i ograniczonej zdolności do czynności prawnych; § wymienia zasady poprawnego sporządzania oświadczeń woli.	§ wymienia rodzaje czynności prawnych; § przedstawia warunki umożliwiające orzeczenie ubezwłasnowolnienia całkowitego i częściowego; § omawia zasady ochrony prawnej osób ubezwłasnowolnionych.		
Temat lekcji: Zobowiązania i odpowiedzialność cywilna					
§ wierzytelność § dług § umowa zlecenia § umowa o dzieło § odpowiedzialność kontraktowa § odpowiedzialność deliktowa § szkoda § krzywda	§ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach terminy: „wierzytelność”, „dług”, „najemca”, „wynajmujący”, „zleceniobiorca”, „autor dzieła”; § odszukuje przepisy prawne z zakresu prawa cywilnego; § określa konsekwencje prawne niewykonania zobowiązań; § wymienia obligatoryjne elementy umowy najmu lokalu.	§ wyjaśnia znaczenie terminów: „wierzytelność”, „dług”, „odpowiedzialność kontraktowa”, „odpowiedzialność deliktowa”, „wykonanie zobowiązań”, „najemca”, „wynajmujący”, „zleceniobiorca”, „autor dzieła” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; § analizuje proste kazusy prawne z zakresu prawa cywilnego;	§ wyjaśnia znaczenie terminów: „szkoda”, „krzywda”, „wierzyciel”, „dłużnik”, „poręczyciel”, „zadośćuczynienie” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; § buduje wnioski na podstawie analizy przepisów prawnych z <i>Kodeksu cywilnego</i> ; § samodzielnie sporządza umowę najmu lokalu;	§ analizuje złożone kazusy prawne z zakresu prawa cywilnego; § przedstawia wady i zalety umowy zlecenia i umowy o dzieło z perspektywy zleceniobiorcy i zleceniodawcy oraz autora dzieła i zamawiającego; § wymienia rodzaje świadczeń realizowanych przez dłużników.	§ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje dotyczące szczegółowych i złożonych zagadnień z zakresu prawa cywilnego.

		§ wskazuje obligatoryjne elementy umowy zlecenia i umowy o dzieło; § wymienia zalety umowy zlecenia i umowy o dzieło z perspektywy zleceniobiorcy i zleceniodawcy oraz autora dzieła i zamawiającego; § wskazuje elementy umowy najmu lokalu korzystne dla wynajmującego i najemcy.	§ porównuje umowę o dzieło i umowę zlecenia; § uzasadnia konieczność zawarcia umowy najmu lokalu z perspektywy wynajmującego i najemcy; § porównuje odpowiedzialność cywilną z innymi formami odpowiedzialności.		
Temat lekcji: Prawo rodzinne					
§ małżeństwo § wspólność majątkowa § intercyza § alimentacja § rozwód i separacja § pokrewieństwo o § powinowactwo o § przysposobienie § prawa i obowiązki rodziców i dziecka	§ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach terminy: „rozwód”, „separacja”, „przysposobienie”; § odszukuje przepisy prawne z zakresu prawa rodzinnego; § wymienia warunki prawne, których spełnienie jest niezbędne do zawarcia małżeństwa w Polsce; § wskazuje skutki prawne zawarcia małżeństwa; § przedstawia obowiązki i prawa rodziców i dzieci.	§ wyjaśnia znaczenie terminów: „intercyza”, „rozwód”, „separacja”, „pokrewieństwo”, „powinowactwo”, „przysposobienie” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; § analizuje proste kazusy prawne z zakresu prawa rodzinnego; § wymienia warunki prawne, których spełnienie jest niezbędne do zakończenia małżeństwa; § wymienia skutki prawne zakończenia małżeństwa;	§ wyjaśnia znaczenie terminów: „monogamia”, „akt małżeństwa”, „przeszkody małżeńskie”, „rozdzielność majątkowa”, „wspólnota majątkowa”, „władza rodzicielska”, „obowiązek alimentacyjny” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; § buduje wnioski na podstawie analizy przepisów prawnych z	§ analizuje złożone kazusy prawne z zakresu prawa rodzinnego; § wymienia prawne przeszkody małżeńskie i przyczyny unieważnienia małżeństwa.	§ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje dotyczące szczegółowych i złożonych zagadnień z zakresu prawa cywilnego.

		§ wymienia warunki prawne, których spełnienie jest niezbędne do zawarcia stosunku przysposobienia; § wymienia skutki prawne przysposobienia.	§ <i>Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego</i> ; przedstawia różne sposoby zawarcia małżeństwa zgodne z polskim prawem.		
Temat lekcji: Prawo rzeczowe					
§ ruchomość § nieruchomości § własność § współwłasność § posiadanie § użytkowanie § służebność § zastaw § hipoteka	§ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach terminy: „własność”, „użytkowanie”, „posiadanie”, „zastaw”, „hipoteka”; § odszukuje przepisy prawne z zakresu prawa rzeczowego.	§ wyjaśnia znaczenie terminów: „własność”, „współwłasność”, „współwłasność łączna”, „współwłasność ułamkowa”, „ruchomość”, „nieruchomość”, „użytkowanie”, „użytkowanie wieczyste”, „posiadanie”, „zastaw”, „hipoteka” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; § analizuje proste kazusy prawne z zakresu prawa rzeczowego; § wymienia konsekwencje prawne zastosowania różnych instytucji przewidzianych w prawie rzeczowym.	§ wyjaśnia znaczenie terminów: „służebność”, „księga wieczysta” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; § buduje wnioski na podstawie analizy przepisów prawnych z <i>Kodeksu cywilnego</i> ; § charakteryzuje poszczególne formy nabycia własności na podstawie norm prawa rzeczowego.	§ analizuje złożone kazusy prawne z zakresu prawa rzeczowego.	§ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje dotyczące szczegółowych i złożonych zagadnień z zakresu prawa cywilnego.

Temat lekcji: Prawo spadkowe

§ spadek § spadkodawca § spadkobierca § testament § dziedziczenie testamentowe i ustawowe § grupy dziedziczenia § zapis § zachówek	§ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach terminy: „spadek”, „dziedziczenie”, „testament”, „spadkobierca”; § odszukuje przepisy prawne z zakresu prawa spadkowego; § wymienia podstawowe zasady dziedziczenia ustawowego.	§ wyjaśnia znaczenie terminów: „spadek”, „dziedziczenie”, „dziedziczenie testamentowe”, „dziedziczenie ustawowe”, „zachówek”, „spadkobierca”, „przyjęcie spadku”, „odrzucenie spadku” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; § analizuje proste kazusy prawne z zakresu prawa spadkowego; § przedstawia konsekwencje prawne przyjęcia oraz odrzucenia spadku; § wymienia podstawowe zasady sporządzania testamentu; § wyjaśnia, komu przysługuje prawo do zachowku.	§ wyjaśnia znaczenie terminu „otwarcie spadku” [oraz właściwie używa tego pojęcia w swoich wypowiedziach], § buduje wnioski na podstawie analizy przepisów prawnych z <i>Kodeksu cywilnego</i> ; § wyjaśnia, co wchodzi w skład spadku; § porównuje konsekwencje prawne zastosowania różnych form przyjęcia spadku.	§ analizuje złożone kazusy prawne z zakresu prawa spadkowego; § porównuje podstawowe formy testamentu.	§ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje dotyczące szczegółowych i złożonych zagadnień z zakresu prawa cywilnego.
---	--	--	--	---	--

Temat lekcji: Postępowanie cywilne

§ przebieg postępowania cywilnego § pozew § etapy zwykłego	§ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach terminy: „pozew”, „powód”, „pozwany”, „arbitraż”; § odszukuje przepisy prawne dotyczące	§ wyjaśnia znaczenie terminów: „pozew”, „powód”, „pozwany”, „arbitraż”, „skarga kasacyjna” [oraz właściwie używa tych	§ wyjaśnia znaczenie terminów: „zdolność sądowa”, „zdolność procesowa”, „przewód sądowy”, „prawomocność wyroku” [oraz	§ wyjaśnia znaczenie terminów: „zdolność sądowa”, „zdolność procesowa”; § wyjaśnia różnicę w znaczeniu pojęć	§ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje dotyczące szczegółowych i złożonych zagadnień z zakresu prawa
--	---	---	---	---	---

postępowania cywilnego § § § § apelacja skarga kasacyjna arbitraż	zasad postępowania cywilnego; § identyfikuje strony w postępowaniu cywilnym; § wymienia podstawowe zasady sporządzania pozwu; § wymienia podstawowe czynności procesowe sądu i stron postępowania; § wymienia środki zaskarżenia w procesie cywilnym; § wyjaśnia znaczenie zasady dwuinstancyjności postępowania.	pojęć w swoich wypowiedziach]; § analizuje proste kazusy prawne z zakresu prawa cywilnego procesowego; § wyjaśnia, czego dotyczą normy prawne z <i>Kodeksu postępowania cywilnego</i> ; § identyfikuje uczestników postępowania cywilnego procesowego, w tym strony tego postępowania; § określa przedmiot sporu w postępowaniu cywilnym; § identyfikuje sąd właściwy dla rozpatrzenia konkretnej sprawy cywilnej; § wymienia podstawowe zasady określające przebieg mediacji i arbitrażu w postępowaniu cywilnym; § wskazuje podstawowe różnice między mediacją a arbitrażem; § pisze pozew w sprawie cywilnej; § wymienia podstawowe elementy prawidłowo przygotowanej apelacji; § określa warunki, których spełnienie jest konieczne do pozytywnego	właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; § buduje wnioski na podstawie analizy przepisów prawnych z <i>Kodeksu postępowania cywilnego</i> ; § pisze apelację w sprawie cywilnej; § ocenia, czy przedstawiona apelacja została sporządzona właściwie; § na podstawie dostępnych źródeł ustala obszary jurysdykcji wybranych sądów rejonowych, okręgowych i apelacyjnych; § rozpoznaje i opisuje rodzaje postępowań cywilnych; § wymienia prawa i obowiązki poszczególnych uczestników postępowania cywilnego procesowego; § przedstawia zasady postępowania cywilnego [zasady: prawdy formalnej, dyspozycyjności, kontradiktoryjności, bezpośredniości,	„postępowanie” i „proces sądowy”; § analizuje złożone kazusy prawne z zakresu prawa cywilnego procesowego; § wymienia, uwzględniając różne perspektywy, pozytywne i negatywne aspekty zastosowania arbitrażu i mediacji w postępowaniu cywilnym; § wskazuje elementy obligatoryjne i fakultatywne pozwu; § opisuje poszczególne etapy rozprawy sądowej.	cywilnego procesowego.
--	--	---	--	---	---------------------------

		rozpoznania skargi kasacyjnej; § wymienia rodzaje postępowań cywilnych; § przedstawia zasady postępowania cywilnego [prawo do sądu, zasada równości stron, zasada jawności].	ustności, swobodnej oceny dowodów, formalizmu; § wymienia etapy zwykłego postępowania cywilnego; § opisuje wygląd sali rozpraw.		
V. Prawo pracy i prawo administracyjne					
Temat lekcji: Prawo pracy					
§ typy umów o pracę § prawa i obowiązki pracownicze § urlopy § rozwiązanie stosunku pracy	§ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach terminy: „umowa o pracę”, „pracodawca”, „pracownik”, „urlop”; § wymienia podstawowe prawa i obowiązki pracownicze; § wskazuje podstawowe prawa i wolności zagwarantowane w <i>Europejskiej karcie socjalnej</i> ; § podaje przykłady umów i instytucji międzynarodowych chroniących prawa pracownicze.	§ wyjaśnia znaczenie terminów: „umowa o pracę”, „powszechne ubezpieczenia”, „pracodawca”, „pracownik”, „urlop” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; § analizuje proste kazusy prawne z zakresu prawa pracy; § buduje wnioski dotyczące obowiązków państwa w zakresie ochrony praw pracowniczych na podstawie analizy przepisów prawnych z <i>Konstytucji RP</i> ; § wymienia różne typy umów o pracę; § wskazuje podstawowe elementy prawidłowo	§ wymienia podstawowe cechy prawa pracy; § buduje wnioski na podstawie analizy przepisów prawnych z <i>Kodeksu pracy</i> oraz umów międzynarodowych chroniących prawa pracownicze; § porównuje różne typy umów o pracę; § na podstawie analizy przepisów prawnych przedstawia uprawnienia pracownika dotyczące różnego rodzaju urlopów.	§ analizuje złożone kazusy prawne z zakresu prawa pracy; § porównuje katalogi praw i wolności socjalnych zawarte w <i>Konstytucji RP</i> i <i>Europejskiej karcie socjalnej</i> ; § porównuje przewidziane w prawie pracy sposoby zakończenia umowy o pracę.	§ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje dotyczące szczegółowych i złożonych zagadnień z zakresu prawa pracy.

		skonstruowanej umowy o pracę; § wymienia rodzaje urlopów przysługujących pracownikowi; § przedstawia podstawowe zasady regulujące rozwiązanie umowy o pracę; § wymienia umowy i instytucje międzynarodowe chroniące prawa pracownicze.			
Temat lekcji: Formy zatrudnienia					
§ stosunek pracy § umowa o pracę § umowa cywilnoprawna § samozatrudnienie	§ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach terminy: „umowa o pracę”, „umowa zlecenia”, „umowa o dzieło”, „samozatrudnienie”; § wymienia podstawowe cechy stosunku pracy; § podaje podstawowe cechy zatrudnienia na podstawie umowy o dzieło i umowy zlecenia; § wskazuje podstawowe cechy samozatrudnienia.	§ wyjaśnia znaczenie terminów: „umowa o pracę”, „umowa cywilnoprawna”, „umowa zlecenia”, „umowa o dzieło”, „stosunek pracy”, „samozatrudnienie” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; § analizuje proste kazusy prawne z zakresu prawa cywilnego i prawa pracy; § porównuje prawa i obowiązki stron umowy wynikające z umowy o pracę oraz z umów cywilnoprawnych.	§ tłumaczy, czym jest Krajowy Rejestr Sądowy; § buduje wnioski na podstawie analizy przepisów prawnych z <i>Kodeksu cywilnego</i> [umowy cywilnoprawne] i <i>Kodeksu pracy</i>; § wskazuje pozytywne i negatywne aspekty różnych form zatrudnienia z perspektywy obu stron umowy; § charakteryzuje wybrane pracownicze formy zatrudnienia.	§ wyjaśnia znaczenie terminów „pragmatyki pracownicze” i „pragmatyki służbowe” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; § analizuje złożone kazusy prawne z zakresu prawa cywilnego i prawa pracy; § wymienia umowy cywilnoprawne – inne niż umowa o pracę; § wyjaśnia, z czego wynika i na czym polega problem tzw. „umów śmieciowych”.	§ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje dotyczące szczegółowych i złożonych zagadnień z zakresu prawa regulującego kwestie związane z zatrudnieniem.

Temat lekcji: Prawo administracyjne

§ organ administracji publicznej § urząd § stosunek administracyjny § akt administracyjny § decyzja administracyjna	§ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach terminy: „administracja publiczna”, „urząd”, „decyzja administracyjna”; § rozróżnia rodzaje administracji publicznej; § wskazuje poszczególne elementy decyzji administracyjnej.	§ wyjaśnia znaczenie terminów: „administracja publiczna”, „organ administracji publicznej”, „urząd”, „akt administracyjny”, „decyzja administracyjna” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; § analizuje proste kazusy prawne z zakresu prawa administracyjnego; § wymienia podstawowe cechy prawa administracyjnego; § wymienia rządowe i samorządowe organy administracji publicznej; § przedstawia podstawowe cechy stosunku administracyjnoprawnego; § określa, czy decyzja administracyjna została właściwie skonstruowana pod względem formalnym.	§ wyjaśnia znaczenie terminów: „stosunek administracyjny”, „kompetencja organu administracyjnego”, „właściwość organu administracyjnego”, „upoważnienie administracyjne” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; § buduje wnioski na podstawie analizy przepisów prawnych z zakresu prawa administracyjnego; § wyjaśnia, czym różni się urząd od organu; § charakteryzuje poszczególne typy organów administracyjnych; § porównuje cechy aktów administracyjnych i aktów normatywnych.	§ analizuje złożone kazusy prawne z zakresu prawa administracyjnego; § przedstawia przewidziane w prawie formy aktów administracyjnych i ich cechy; § określa, jak brak obligatoryjnego elementu aktu administracyjnego wpływa na jego ważność i obowiązywanie.	§ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje dotyczące szczegółowych i złożonych zagadnień z zakresu prawa administracyjnego.
---	---	---	--	---	--

Temat lekcji: Postępowanie administracyjne

§ kodeks postępowania administracyjnego	§ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach terminy: „odwołanie”,	§ wyjaśnia znaczenie terminów: „odwołanie”, „zażalenie”, „mediacja administracyjna”,	§ buduje wnioski na podstawie analizy przepisów prawnych z	§ analizuje złożone kazusy prawne dotyczące postępowania administracyjnego;	§ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje dotyczące szczegółowych i złożonych zagadnień
---	--	--	--	---	---

§ uczestnicy postępowania administracyjnego § etapy postępowania administracyjnego § odwołanie § zażalenie § mediacja administracyjna	§ „zażalenie”, „mediacja administracyjna”, § wymienia strony postępowania administracyjnego; § podaje podstawowe uprawnienia stron postępowania administracyjnego; § wymienia środki zaskarżenia decyzji administracyjnej; § podaje zasady, według których należy sporządzić odwołanie od decyzji administracyjnej.	§ „organy administracyjne niższego stopnia”, „organy administracyjne wyższego stopnia” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; § wyjaśnia, czego dotyczą normy zawarte w <i>Kodeksie postępowania administracyjnego</i> ; § analizuje proste kazusy prawne dotyczące postępowania administracyjnego; § wymienia uczestników postępowania administracyjnego; § omawia podstawowe uprawnienia stron postępowania administracyjnego; § wymienia etapy postępowania administracyjnego; § omawia zasady, według których należy sporządzić odwołanie od decyzji administracyjnej; § wymienia zasady, według których należy skonstruować zażalenie na postępowanie organów administracji publicznej;	<i>Kodeksu postępowania administracyjnego</i> ; § charakteryzuje rodzaje postępowań administracyjnych; § przedstawia uprawnienia poszczególnych uczestników postępowania administracyjnego; § pisze zażalenie na postępowanie organów administracji publicznej; § omawia przebieg mediacji w postępowaniu administracyjnym.	§ opisuje poszczególne etapy postępowania administracyjnego; § omawia możliwe formy zakończenia postępowania administracyjnego; § wskazuje, z uwzględnieniem różnych perspektyw, pozytywne i negatywne aspekty zastosowania mediacji administracyjnej; § zajmuje stanowisko [buduje argumenty i kontrargumenty] w sporach dotyczących funkcjonowania administracji publicznej w Polsce.	z zakresu prawa administracyjnego.
---	---	--	---	--	------------------------------------

		§ pisze odwołanie od decyzji administracyjnej; § wyjaśnia, na czym polega mediacja administracyjna i jakie są jej cele.			
Temat lekcji: Postępowanie sądowo-administracyjne					
§ sprawa administracyjna wojewódzkiego sądu administracyjnego [WSA] § skarga do wojewódzkiego sądu administracyjnego § Naczelny Sąd Administracyjny [NSA] § uczestnicy postępowania sądowo-administracyjnego § skarga kasacyjna § kontrola sądowo-administracyjna	§ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach terminy: „skarga”, „skarga kasacyjna”; § wyjaśnia znaczenie zasady dwuinstancyjności postępowania; § odszukuje przepisy prawne dotyczące postępowania sądowo-administracyjnego; § wymienia etapy postępowania sądowo-administracyjnego; § opisuje strukturę sądownictwa administracyjnego.	§ wyjaśnia znaczenie terminów „skarga” i „skarga kasacyjna” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; § analizuje proste kazusy prawne dotyczące postępowania sądowo-administracyjnego; § wskazuje podstawowe elementy skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego; § wymienia uczestników postępowania sądowo-administracyjnego i przysługujące im prawa; § przedstawia uprawnienia wojewódzkich sądów administracyjnych i Naczelnego Sądu Administracyjnego.	§ buduje wnioski na podstawie analizy przepisów prawnych regulujących postępowanie sądowo-administracyjne; § podaje podstawowe wymagania formalne dotyczące wniesienia skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego oraz skargi kasacyjnej do NSA.	§ analizuje złożone kazusy prawne dotyczące postępowania sądowo-administracyjnego; § charakteryzuje organy i jednostki sądów administracyjnych.	§ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje na temat szczegółowych i złożonych zagadnień dotyczących postępowania sądowo-administracyjnego.

VI. Prawo karne

Temat lekcji: Podstawy prawa karnego

§ zasady prawa karnego § dziedziny prawa karnego § funkcje kary	§ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach terminy „czyn zabroniony” i „kara”; § rozpoznaje sprawy regulowane przez prawo karne; § wskazuje źródła prawa karnego; § wymienia funkcje kary w polskim prawie karnym.	§ wyjaśnia znaczenie terminów „czyn zabroniony” i „kara” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; § odszukuje przepisy prawne z zakresu prawa karnego; § analizuje proste kazusy prawne z zakresu prawa karnego; § wyjaśnia znaczenie podstawowych zasad prawa karnego; § wymienia podstawowe działy prawa karnego; § tłumaczy, jakie są funkcje kar przewidzianych w polskim prawie karnym.	§ buduje wnioski na podstawie analizy przepisów prawnych z <i>Kodeksu karnego</i> i <i>Kodeksu wykroczeń</i> ; § wyjaśnia, jaki jest cel obowiązywania podstawowych zasad prawa karnego; § charakteryzuje przestępstwa przeciwko dobrom indywidualnym.	§ analizuje złożone kazusy prawne z zakresu prawa karnego; § wymienia dziedziny specjalne prawa karnego; § porównuje kary stosowane dawniej i współcześnie; § przedstawia ewolucję systemu karnego w Europie; § buduje argumenty i kontrargumenty w sporze dotyczącym zasad i celów stosowania kar w prawie karnym.	§ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje dotyczące szczegółowych i złożonych zagadnień z zakresu prawa karnego; § na forum społeczności szkolnej organizuje debatę [i bierze w niej udział], np. na temat celów i zasad stosowania kar w prawie karnym.
---	---	--	--	---	---

Temat lekcji: Przestępstwa

§ cechy przestępstwa kontratyp § zbrodnia występku § kary i środki karne przewidziane w <i>Kodeksie karnym</i>	§ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach terminy: „przestępstwo”, „zbrodnia”, „występek”, „kara”; § wymienia kwestie regulowane w <i>Kodeksie karnym</i> ;	§ wyjaśnia znaczenie terminów: „przestępstwo”, „zbrodnia”, „występek”, „kara”, „środek karny” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach];	§ porównuje cechy zbrodni i występku; § buduje wnioski na podstawie analizy przepisów prawnych z <i>Kodeksu karnego</i> ; § porównuje konsekwencje prawne wynikające ze zbrodni i z występku;	§ analizuje złożone kazusy prawne z zakresu prawa karnego; § wyjaśnia, czym jest kontratyp; § charakteryzuje typy przestępstw przeciwko dobrom indywidualnym; § przedstawia procedury warunkowego	§ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje dotyczące szczegółowych i złożonych zagadnień z zakresu prawa karnego.
--	---	---	---	--	--

	§ wskazuje cechy przestępstwa; § podaje przykłady kar przewidzianych w <i>Kodeksie karnym</i> .	§ odszukuje przepisy prawne z zakresu prawa karnego; § analizuje proste kazusy prawne z zakresu prawa karnego; § rozpoznaje podstawowe typy przestępstw; § wskazuje cechy zbrodni i występku; § wymienia rodzaje kar i środków karnych przewidzianych w <i>Kodeksie karnym</i> .	§ charakteryzuje kary i środki karne przewidziane w <i>Kodeksie karnym</i> ; § uzasadnia celowość stosowania kar i środków karnych przewidzianych w <i>Kodeksie karnym</i> oraz zajmuje stanowisko w sporze dotyczącym ich skuteczności.	zwolnienia i warunkowego zawieszenia kary.	
Temat lekcji: Wykroczenia					
§ cechy wykroczeń § kary i środki karne przewidziane w <i>Kodeksie wykroczeń</i> § rodzaje wykroczeń	§ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach terminy „wykroczenie” i „kara”; § odszukuje przepisy prawne z zakresu prawa karnego; § wymienia cechy wykroczenia; § podaje przykłady kar przewidzianych w <i>Kodeksie wykroczeń</i> .	§ wyjaśnia znaczenie terminów: „wykroczenie”, „kara”, „środek karny” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; analizuje proste kazusy prawne z zakresu prawa karnego; § rozpoznaje podstawowe typy wykroczeń; § wymienia rodzaje kar i środków karnych przewidzianych w <i>Kodeksie wykroczeń</i> ; § opisuje postępowanie mandatowe.	§ buduje wnioski na podstawie analizy przepisów prawnych z <i>Kodeksu wykroczeń</i> ; § porównuje cechy przestępstw i wykroczeń; § charakteryzuje kary i środki karne przewidziane w <i>Kodeksie wykroczeń</i> ; § uzasadnia celowość stosowania kar i środków karnych przewidzianych w <i>Kodeksie wykroczeń</i> oraz zajmuje stanowisko w sporze dotyczącym ich skuteczności.	§ analizuje złożone kazusy prawne z zakresu prawa karnego.	§ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje dotyczące szczegółowych i złożonych zagadnień z zakresu prawa karnego.

Temat lekcji: Postępowanie karne

§ zasady postępowania karnego	§ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach terminy: „apelacja”, „kasacja”, „sprawca”, „ofiara”, „świadek”, „oskarżyciel”, „oskarżyciel publiczny”, „oskarżony”, „prokurator”;	§ wyjaśnia znaczenie terminów: „przestępstwo z oskarżenia publicznego”, „apelacja”, „kasacja”, „sprawca”, „ofiara”, „świadek”, „oskarżyciel”, „oskarżyciel publiczny”, „oskarżyciel posiłkowy”, „oskarżony”, „prokurator” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach];	§ buduje wnioski na podstawie analizy przepisów prawnych z <i>Kodeksu postępowania karnego</i> ;	§ analizuje złożone kazusy prawne z zakresu prawa karnego procesowego;	§ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje dotyczące szczegółowych i złożonych zagadnień z zakresu prawa karnego procesowego.
§ zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa	§ odszukuje przepisy prawne z zakresu prawa karnego procesowego;	§ analizuje proste kazusy prawne z zakresu prawa karnego procesowego;	§ opisuje poszczególne etapy postępowania karnego;	§ opisuje poszczególne etapy rozprawy sądowej;	
§ etapy postępowania karnego	§ przedstawia podstawowe zasady, według których należy sporządzić zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa;	§ pisze zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa,	§ porównuje prawa uczestników postępowania karnego na różnych jego etapach;	§ prezentuje zasady składania skargi nadzwyczajnej;	
§ apelacja	§ wymienia etapy postępowania karnego;	§ identyfikuje sąd właściwy dla rozpatrzenia konkretnej sprawy karnej;	§ na podstawie dostępnych źródeł ustala obszary jurysdykcji wybranych sądów rejonowych, okręgowych i apelacyjnych;	§ ocenia funkcjonowanie wymiaru sprawiedliwości w Polsce [buduje argumenty i kontrargumenty w sporze];	
§ kasacja	§ podaje zasady regulujące przebieg postępowania karnego;	§ wyjaśnia znaczenie zasad regulujących przebieg postępowania karnego;	§ przedstawia wygląd sali rozpraw;	§ ocenia wpływ mediów, w tym internetu, na funkcjonowanie wymiaru sprawiedliwości [buduje argumenty i kontrargumenty w sporze].	
§ prawa ofiary, sprawcy i świadka	§ wymienia strony postępowania karnego sądowego;	§ przedstawia podstawowe prawa i obowiązki uczestników postępowania karnego;	§ charakteryzuje środki zapobiegawcze w postępowaniu karnym.		
§ strony postępowania	§ wskazuje środki odwoławcze w postępowaniu karnym;	§ wymienia strony postępowania karnego na różnych jego etapach;			
§ oskarżyciel posiłkowy	§ wyjaśnia, jakie funkcje w postępowaniu				

	karnym pełnią policja i prokurator.	§ tłumaczy, w jaki sposób można zostać oskarżycielem posiłkowym; § wymienia uprawnienia oskarżyciela posiłkowego; § podaje zasady składania apelacji i kasacji.			
Temat lekcji: Oskarżenie prywatne i mediacje					
§ ściganie przestępstw § postępowanie prywatnoskarżowe § oskarżyciel prywatny § akt oskarżenia prywatnego § mediacje	§ właściwie stosuje w swoich wypowiedziach terminy: „oskarżyciel prywatny”, „prywatny akt oskarżenia”; § odszukuje przepisy prawne z zakresu prawa karnego procesowego; § wymienia podstawowe zasady, według których należy sporządzić akt oskarżenia prywatnego.	§ wyjaśnia znaczenie terminów: „przestępstwo prywatnoskarżowe”, „oskarżyciel prywatny”, „prywatny akt oskarżenia” [oraz właściwie używa tych pojęć w swoich wypowiedziach]; § analizuje proste kazusy prawne z zakresu prawa karnego procesowego; § pisze akt oskarżenia prywatnego; § wymienia prawa i obowiązki oskarżyciela prywatnego; § wyjaśnia, komu przysługuje prawo do wystąpienia w roli oskarżyciela prywatnego; § wymienia zasady prowadzenia mediacji w postępowaniu karnym.	§ wyjaśnia znaczenie terminu „przestępstwo ścigane na wniosek” [oraz właściwie używa tego pojęcia w swoich wypowiedziach]; § buduje wnioski na podstawie analizy przepisów prawnych z <i>Kodeksu postępowania karnego</i> i <i>Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia</i> ; § charakteryzuje główne etapy postępowania prywatnoskarżowego; § przedstawia przebieg mediacji w postępowaniu karnym.	§ analizuje złożone kazusy prawne z zakresu prawa karnego procesowego; § przedstawia, z różnych perspektyw, pozytywne i negatywne aspekty zastosowania mediacji w postępowaniu cywilnym.	§ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje dotyczące szczegółowych i złożonych zagadnień z zakresu prawa karnego procesowego.